

Ikke bare «grums»

BREXIT

Hans Olav Fekjær

At britene valgte Brexit forklares blant annet med fremmedfrykt og «grumsete holdninger». Men når 64 prosent av britiske arbeidere, og nesten alle de fattigste områdene, har stemt for Brexit, trengs flere forklaringer.

Globalisering og frihandel har gjort at det vi tidligere kalte i-land, nå kanskje bør kalles t-land, fordi industriarbeidsplassene i stor grad er erstattet av tjenesteyrker. Med stor arbeidsinnvandring, som i Storbritannia, besettes en betydelig del av tjenestestillingene av innvandrere, som ofte er villige til å godta dårlig lønn og arbeidsforhold. Dermed

stagnerer lønnsnivået i disse yrkene.

Denne utviklingen har gitt rimeligere tjenester og varer. De velutdannede, som har trygge jobber, har tjent på at land i Europa og Nord-Amerika har latt lønnsforskjellene øke og redusert den progressive beskatningen. De mindre heldige med lite utdanning, kunne tidligere få jobber som fabrikkarbeidere.

Når de protesterer mot utviklingen ved å stemme på Brexit, Trump eller Sanders, skyldes det neppe først og fremst «grumsete» holdninger. De står igjen som samfunnsutviklingens tapere, og det er forståelig at de ikke uten videre vil finne seg i en politikk som har tatt fra dem jobber og lønninger.

Hans Olav Fekjær,
psykiater, Nesodden
hans.olav@fekjaer.org